

AGUSTÍ DALMAU I FONT

Ogassa

Quaderns de la Revista de Girona, 157. Col·lecció Monografies, 90. Diputació de Girona – Obra Social “la Caixa”. Girona (2011). 96 pàgines

El desembre de 2011, el reconegut historiador i arxiver ripollès Agustí Dalmau presentà a Ogassa el volum dedicat a aquest municipi dins la sèrie «Monografies locals» dels *Quaderns de la Revista de Girona*. Dalmau ja havia publicat en aquesta sèrie, el 1999, un volum sobre Llanars i, a més, ens consta que hi ha la voluntat que aviat vegi la llum l’esperada monografia sobre Ripoll, en la qual està treballant junt amb el filòleg i investigador ripollès Jordi Mascarella.

Dalmau, que comptava amb l’avantatge de treballar com a arxiver a Ogassa, dugué a terme una recerca de dades minuciosa i quasi detectivesca, de la qual avui podem gaudir gràcies a 38 capítols breus i 5 de més extensos que conformen l’obra, juntament amb un primer apartat dedicat a oferir una carta de presentació del poble, una succinta cronologia molt útil per ajudar el lector interessat a ubicar-se temporalment i una bibliografia breu, però molt adient.

Tot i que el municipi d’Ogassa és especialment conegut per l’explotació minera i la indústria cementera —vegeu els capítols 14 a 18 i els capítols més extensos «Les mines de carbó» i «Personatges rellevants»—, Dalmau ha evitat deixar-se endur per la importància d’aquests elements i ha sabut trobar un equilibri entre la temàtica dels capítols. No ha oblidat desgranar aspectes tan rellevants com el valuós patrimoni arquitectònic religiós —Santa Bàrbara, Vidabona, Saltor, Sant Martí d’Ogassa, etc.— i civil —les cases de pagès o els molins fariners—; el patrimoni natural —la història geològica o els recursos hídrics, com les fonts—; el patrimoni sociocultural —la Cooperativa Surroquina, el moviment obrer o l’associacionisme— i, per últim, alguns elements més folklòrics com la festa major, els ballets i els gegants...

Ultra això, cal fer esment del llenguatge directe i amè que traspuen els textos de Dalmau, fruit d’una redacció pròpia d’aquell que és capaç de dir molt en poques paraules. Aquesta meritòria habilitat li ha permès tractar amb rigor i efectivitat totes les facetes que conformen la història d’aquest municipi enclavat al cor del Ripollès. Més encara, la tasca de Dalmau és lloable pel fet que els volums d’aquesta sèrie parteixen d’un nombre limitat de capítols i de pàgines per capítol.

Per últim, cal deixar constància de la qualitat i l'escaiença de les fotografies i documents que acompanyen aquest magnífic compendi d'història i memòria local i que, d'altra banda, són de difícil localització tenint en compte que bona part de la documentació històrica d'Ogassa va desaparèixer amb la Guerra Civil.

En resum, Dalmau aconsegueix oferir al lector un testimoniatge proper sobre Ogassa. A més de relatar-ne el passat, mostra una finestra oberta al present i al futur d'un petit poble entre muntanyes que lluita dia rere dia per mantenir la seva història i les seves tradicions, però que no té por de mirar endavant cap a un futur que, com arreu en els nostres dies, es presenta incert.

Núria Camps Casals

